25.2.2026

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi verotusmenettelystä annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa verojaostoon saapuneiden lausuntojen johdosta. Valtiovarainministeriö toteaa, että esityksessä ehdotettuja muutoksia on verojaostolle annetuissa lausunnoissa pidetty pääsiassa kannatettavina.

Suomen Yrittäjät ry, Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry pitivät esitystä tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana, eikä niillä ollut huomautettavaa esityksestä. *Elinkeinoelämän keskusliitto ry* ilmoitti, että sillä ei ole lausuttavaa.

Oikeusministeriö piti esityksen tavoitetta kannatettavana, mutta kiinnitti lausunnossaan huomiota sääntelyn tarkkarajaisuuteen ja täsmällisyyteen sekä valtuuden sisältöön.

Oikeusministeriö totesi lausunnossaan, että esityksen perusteella sääntelyn tarkoituksena olisi tietyiltä osin kattaa myös hallintoasiaan liittyvien valitusaikojen pidennykset. Oikeusministeriön näkemyksen mukaan tulkintaa, jonka mukaan ehdotetulla erityislainsäädäntöön tai sen nojalla säädettyjä määräaikoja koskevalla suhteellisen yleisellä määräaikoja koskevalla asetuksenantovaltuudella voitaisiin säätää poikkeuksia myös valitusaikoja koskeviin määräaikoihin, jotka jo nykyisellään ovat verotuksessa poikkeavan pitkiä suhteessa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) yleislainsäädäntöön, ei voida pitää kestävänä. Oikeusministeriö esitti arvioitavaksi, voisiko selvyyden vuoksi olla perusteltua lisätä erityinen rajaus niitä lakeja koskeviin valtuuksiin, jotka sisältävät myös valitusaikoja koskevia määräaikoja. Oikeusministeriö piti suotavana, että sääntelyn soveltumattomuus valitusaikoihin noteerattaisiin vähintään asiaa koskevassa mietinnössä.

Valtiovarainministeriö toteaa, että hallituksen esityksen perusteluiden mukaan asetusta annettaessa tulisi harkita, onko ehdotetun valtuutussäännöksen sisältävässä laissa säädettyjä yleissäännöksistä poikkeavia valitusten määräaikoja välttämätöntä jatkaa tilapäisesti, kun jatkaminen ei voisi koskea muiden hallinnonalojen valitusten määräaikoja tai sellaisia verotukseenkaan liittyviä valittamisen määräaikoja, joista ei ole säädetty erikseen valtuutussäännöksen sisältävässä laissa. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan sille, että valtuutussäännös kattaisi myös valittamisen määräaikoja, ei ole varsinaista estettä,

koska valtuutusta annettaessa tulee joka tapauksessa harkita, mitä määräaikoja kyseisessä häiriötilanteessa on välttämätöntä tilapäisesti pidentää.

Valtiovarainministeriö kuitenkin katsoo, että valitusaikoja koskevat määräajat voidaan rajata oikeusministeriön näkemyksen mukaisesti ehdotetun sääntelyn ulkopuolelle. Tämä johtuu siitä, että valitusten määräajat eivät ole keskeisiä ehdotetun sääntelyn kannalta, eikä niiden rajaaminen sääntelyn ulkopuolelle juurikaan vaikuta ehdotetun sääntelyn tavoitteisiin. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan valituksia koskevien määräaikojen pidentäminen on selvyyden vuoksi rajattava säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle säännöksen sanamuodossa. Valtiovarainministeriö katsoo, että pelkkä maininta valtiovarainvaliokunnan mietinnössä ei olisi tältä osin riittävää. Siksi valtiovarainministeriö esittää, että ehdotettuja lakiedotuksia muutetaan niiden lakien osalta, jotka sisältävät valituksia koskevia määräaikoja.

Valtiovarainministeriö esittää, että 1. lakiehdotusta verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) muuttamisesta muutettaisiin seuraavasti:

94 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Asetuksella ei kuitenkaan voida pidentää valituksia koskevia määräaikoja.

Valtiovarainministeriö esittää, että 2. lakiehdotusta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) muuttamisesta muutettaisiin seuraavasti:

81 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Asetuksella ei kuitenkaan voida pidentää valituksia koskevia määräaikoja.

Valtiovarainministeriö esittää, että 6. lakiehdotusta autoverolain (777/2020) muuttamisesta muutettaisiin seuraavasti:

119 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja, jotka liittyvät 44 §:n 2 momentissa säädettyihin Verohallinnon tehtäviin, on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Asetuksella ei kuitenkaan voida pidentää valituksia koskevia määräaikoja.

Valtiovarainministeriö esittää, että 10. lakiehdotusta veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) muuttamisesta muutettaisiin seuraavasti:

11 b §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Asetuksella ei kuitenkaan voida pidentää valituksia koskevia määräaikoja.

Valtiovarainministeriö esittää, että 11. lakiehdotusta yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain (1307/2007) muuttamisesta muutettaisiin seuraavasti:

29 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Asetuksella ei kuitenkaan voida pidentää valituksia koskevia määräaikoja.

Valtiovarainministeriö esittää, että 12. lakiehdotusta maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) muuttamisesta muutettaisiin seuraavasti:

21 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Asetuksella ei kuitenkaan voida pidentää valituksia koskevia määräaikoja.

Valtiovarainministeriö esittää, että 20. lakiehdotusta eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta annetun lain (299/2009) muuttamisesta muutettaisiin seuraavasti:

20 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Asetuksella ei kuitenkaan voida pidentää valituksia koskevia määräaikoja.

Oikeusministeriö kiinnitti lisäksi huomiota siihen, että erityisesti 6. lakiehdotuksen 119 a §:n sääntely liittyen autoverolakiin (777/2020) ja 21. lakiehdotuksen 33 a §:n sääntely liittyen eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä annettuun lakiin (148/2025) jää hieman epämääräiseksi, koska valtuudet on kytketty viranomaisen tehtäviin tai toimivaltaan.

Esimerkiksi esityksen 6. lakiehdotuksen osalta oikeusministeriö totesi, että kyse ei olisi varsinaisesti poikkeuksista Verohallinnolle säädettyihin määräaikoihin, vaan ilmeisesti myös verovelvollista koskeviin määräaikoihin. Oikeusministeriö esitti arvioitavaksi, voisiko säännöstä esimerkiksi täsmentää siten, että valtuus kohdistetaan nimenomaan tiettyihin lainkohtiin tai esimerkiksi verovelvollista tai Verohallintoa koskeviin määräaikoihin, kun valtuutta ei ilmeisesti ole tarkoitus ulottaa muihin kuin verotusta koskeviin määräaikoihin.

Valtiovarainministeriö toteaa, että 6. lakiehdotuksessa autoverolakiin lisättäväksi ehdotetussa 119 a §:ssä oleva viittaus lain 44 §:n 2 momenttiin rajaa asetuksenantovaltuuden vain sellaisiin määräaikoihin, jotka liittyvät niihin autoverolain tehtäviin, jotka ovat Verohallinnon vastuulla. Autoverolain 44 §:n 1 momentin mukaan myös Liikenne- ja viestintävirasto on Verohallinnon ohella laissa tarkoitettu veroviranomainen. Ehdotetulla säännöksellä on tarkoitettu tehdä nimenomaisesti rajaus toimivaltaisten viranomaisten tehtäväjaon mukaisesti. Asetuksella ei olisi mahdollista pidentää Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvien tehtävien määräaikoja.

Autoverolain 44 §:n 2 momentissa säädettyihin Verohallinnon tehtäviin liittyvinä määräaikoina pidetään Verohallintoa itseään koskevien määräaikojen lisäksi nimenomaan myös verovelvollisia, rekisteröityjä autoveroilmoittajia sekä muita laissa tarkoitettuja tahoja, joille on laissa säädetty Verohallinnon tehtäviin liittyviä määräaikoja. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan säännöstä ei ole mahdollista tulkita muulla tavalla. Siten valtiovarainministeriö katsoo, että 6. lakiehdotusta ei ole tältä osin tarpeen muuttaa.

Esityksen 21. lakiehdotuksen osalta oikeusministeriö totesi, että jos laki ei sisällä muita Verohallintoa sitovia määräaikoja, olisi asianmukaisempaa kytkeä valtuutus suoraan lain 32 §:ssä tarkoitettuun määräaikaan.

Valtiovarainministeriö toteaa 21. lakiehdotuksen osalta, että laki ei nykytilassa sisällä muita ehdotetun säännöksen tarkoittamia määräaikoja kuin 32 §:n määräajan. Valtuutussäännös on kuitenkin haluttu pitää mahdollisimman yksinkertaisena ja mahdollisimman samanlaisena kaikissa laeissa, joihin se ehdotetaan lisättäväksi. Tällöin valtuutussäännöksiä ei ole myöskään tarpeen myöhemmin muuttaa, jos lakiin lisätään uusia määräaikoja tai laista poistetaan määräaikoja. Poikkeuksena on oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluva positiivisesta luottotietorekisteristä annettu laki (739/2022), jonka osalta ehdotettu valtuutussäännös koskisi vain lain 20 §:n määräaikaa. Valtiovarainministeriö katsoo, että 21. lakiehdotusta ei ole tarpeen muuttaa.

Erityasiantuntija Jaakko Salmenhaara